

УДК 36.717.061:658.14

DOI: https://doi.org/10.31521/modecon.V52(2025)-32

Чапля П. В., аспірант, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна
ORCID ID: 0009-0005-8406-737X
e-mail: pashachaplia@gmail.com

Електронні гроші в розрахунках підприємства: державний нагляд та контроль

Анотація. У статті досліджено теоретичні засади, нормативно-правові основи та практичні аспекти використання електронних грошей у фінансово-господарській діяльності підприємств України. Акцентовано увагу на трансформації платіжного середовища під впливом цифровізації, що зумовило потребу у комплексному аналізі інструментів електронних розрахунків та механізмів державного контролю за їх обігом. У межах дослідження узагальнено визначення електронних грошей, охарактеризовано їх основні види, форми, переваги та ризики, з урахуванням сучасної практики вітчизняного та міжнародного регулювання. Розглянуто ключові законодавчі акти України, включаючи Закон «Про платіжні послуги» та відповідні підзаконні нормативні документи НБУ, які формують інституційну рамку використання електронних грошей.

Проаналізовано сфери застосування е-грошей, особливості їх обліку та відображення у фінансовій звітності. Виявлено основні проблеми державного нагляду, зокрема фрагментарність регулювання, технічну невідповідність контролюючих органів, низьку швидкість обміну даними між установами. Запропоновано шляхи удосконалення контролю, зокрема гармонізацію законодавства з європейськими нормами, створення централізованого реєстру гаманців, цифровізацію систем моніторингу.

У статті також надано практичні рекомендації для підприємств щодо забезпечення законності, формалізації внутрішніх політик обліку та впровадження цифрових фінансових інструментів. Зроблено висновки про необхідність системного підходу до регулювання е-грошей як інструмента фінансової стабільності в цифровій економіці.

Ключові слова: електронні гроші; державний нагляд; платіжні послуги; Національний банк України; підприємство; облік; фінансовий контроль; цифровізація.

Chaplia Pavlo, PhD Student, Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

Electronic Money in Enterprise Settlements: State Supervision and Control

Abstract. Introduction. The article examines theoretical, legal, and practical aspects of electronic money (e-money) in enterprise payment systems, with attention to state supervision and regulatory control in Ukraine. In the era of rapid digital transformation, e-money is viewed not only as a technical tool but also as an economic and legal instrument influencing payment infrastructure, accounting, and financial stability.

Purpose. The study aims to systematize the legal definitions of e-money under Ukrainian law, especially the Law "On Payment Services" and National Bank of Ukraine (NBU) regulations, and to evaluate its impact on business operations and compliance.

Results. The research identifies main types and forms of e-money, their benefits (transaction speed, cost efficiency), and risks (fraud, weak consumer protection, regulatory gaps). Practical cases show its use in B2B, B2C, payroll, and e-commerce. Accounting challenges are analyzed in terms of asset recognition, tax reporting, internal control, and alignment with international standards. The analysis of institutional oversight highlights weak interagency coordination, fragmented legislation, and insufficient digital monitoring. Recommendations include harmonization with EU directives (PSD2, AMLD), a centralized wallet registry, real-time monitoring, and digitalized data exchange.

Conclusions. The paper proposes strategic steps for enterprises: aligning policies with legal norms, adopting secure payment tools, and building digital resilience through e-money. These actions are key to compliance, risk reduction, and competitiveness in digital finance.

Keywords: electronic money; state control; payment services; National Bank of Ukraine; enterprise; accounting; financial supervision; digitalization.

JEL Classification: G28, E42, L21, M41.

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифровізації економіки електронні гроші займають дедалі важливіше місце в системі грошового обігу підприємств. Вони забезпечують швидкість, зручність та ефективність розрахунків, особливо в умовах зростаючої ролі електронної комерції та віддалених фінансових операцій. Поширення електронних платіжних систем, мобільного банкінгу, фінтех-сервісів

змінює підходи до фінансової діяльності підприємств. Проте зростання обсягів розрахунків із використанням електронних грошей породжує нові ризики — від кіберзлочинності до ухилення від оподаткування та втрати контролю з боку держави.

Особливої актуальності тема дослідження набуває в контексті забезпечення прозорості та легальності фінансових операцій. Наявність ефективного

механізму державного контролю за обігом електронних грошей має вирішальне значення для збереження стабільності фінансової системи країни. В Україні процес нормативного врегулювання цієї сфери перебуває в активному розвитку, однак досі має багато прогалин. Наприклад, питання ідентифікації учасників розрахунків, боротьба з відмиванням коштів і захист прав споживачів потребують системного підходу.

Крім того, стрімкий розвиток фінансових технологій випереджає здатність держави оперативного реагувати на нові загрози. У таких умовах особливо важливо знайти баланс між інноваціями та регуляторною політикою. Для підприємств це означає необхідність врахування не лише економічних, а й юридичних аспектів при використанні електронних грошей. Також постає питання належного бухгалтерського обліку та фінансової звітності операцій з е-грошіма. Тому аналіз державного контролю та розробка рекомендацій для підприємств є надзвичайно актуальним.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показує, що тема електронних грошей активно вивчається в контексті фінансових технологій, кібербезпеки та банківського регулювання. Зокрема, дослідження українських науковців (наприклад, Мокієнко Т., Прийдак Т., Ліпський Р., Батракорва Т., Грінченко А., Фартушняк О., Пиріг А.) фокусуються на питаннях ефективності державного нагляду та податкового контролю. Проте більшість робіт не розглядає питання електронних грошей у контексті практичної діяльності підприємств. Існує потреба в поєднанні теоретичних підходів із прикладним аналізом. Також бракує систематизованого підходу до обліку електронних грошей.

Формулювання цілей дослідження. Метою статті є дослідження механізмів державного нагляду та контролю за використанням електронних грошей у розрахунках підприємств, а також розробка практичних рекомендацій для бізнесу щодо дотримання нормативних вимог.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасному економічному дискурсі електронні гроші розглядаються як один із ключових інструментів цифрової трансформації платіжної інфраструктури. Їх поява стала закономірним етапом розвитку грошово-кредитної системи, спричиненим поширенням електронної комерції, фінансових технологій та необхідністю оптимізації платіжних операцій в умовах високої швидкості бізнес-процесів. Електронні гроші формують новий сегмент у структурі грошової маси, що функціонує поза межами традиційного банківського обігу, але водночас має юридичну легітимність та економічну значущість.

Згідно з ч. 1 ст. 1 Закону України № 1591-ІХ «Про платіжні послуги», електронні гроші — це одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (у тому числі з використанням наперед оплачених платіжних карток

багатоцільового використання), які приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент, та є грошовим зобов'язанням такого емітента [1]. Це визначення має особливу цінність, оскільки фіксує не лише форму існування грошей, а й природу їх зобов'язального характеру, що є ключовим для подальшого обліку, контролю та регулювання.

Сутність електронних грошей полягає у трансформації традиційного уявлення про гроші як фізичний об'єкт у напрямі їх перетворення на умовну одиницю вартості, яка є цифровим записом у централізованих або децентралізованих інформаційних системах. Відповідно, в економічному сенсі електронні гроші становлять собою специфічний інструмент передачі вартості, що базується на праві вимоги до емітента, а не на внутрішній вартості самого носія чи підтримці центрального банку.

У науковій літературі класифікація електронних грошей відображена в роботах українських дослідників, зокрема Мокієнко Т., Прийдак Т. й Ліпського Р., якими деталізовано розмежовано ці гроші за типом носія — фізичним чи програмним — та за емітентом — банківським або небанківським, а також згруповано за ознакою валюти та трансферабельності [2]. Аналогічно, Батракова Т. та Грінченко А. вважають доцільним розподіл на карткові та мережеві електронні гроші [3].

Таким чином, класифікаційні ознаки електронних грошей поділяються на технологічні (носії: фізичний або програмний), юридичні (емітент: банківський або небанківський), валютні (в національній чи іноземній валюті), юрисдикційні (резидентні чи нерезидентні), та функціональні (трансферабельні / нетрансферабельні, а також персоніфіковані / анонімні).

Ця класифікація ґрунтується на нормативно-правовій основі: Закон № 1591 ІХ встановлює поняття [1], Постанова НБУ № 210 (від 29.09.2022) — технологічні стандарти випуску електронних грошей (використання карток, гаманців, субрахунків) [4], а Закон № 2888 ІХ розмежовує електронні гроші й віртуальні активи [5]. Цей багатоаспектний підхід до класифікації не лише відображає реальний правовий і технічний стан речей, але й забезпечує основу для подальшого аналізу обліку, контролю й державного регулювання електронних грошей. Відсутність ясного поділу на ознаки призводить до плутанини, зокрема щодо трансферів, вимог щодо персоніфікації користувачів, а також ризиків ухилення від фіскального контролю.

Електронні гроші мають беззаперечні переваги для суб'єктів господарювання. Серед них — підвищення ефективності розрахунків, зменшення витрат на касове обслуговування, прискорення обігу капіталу, автоматизація фінансових операцій. Для підприємств, що працюють у сфері електронної комерції, послуг чи мобільних сервісів, електронні гроші стають інструментом оптимізації бізнес-моделі. Водночас наявність електронного обліку транзакцій створює

підґрунтя для кращого контролю за рухом коштів, що сприяє прозорості та фіскальній дисципліні.

Проте електронні гроші не позбавлені ризиків. Основними з них є можливість використання в схемах ухилення від оподаткування, труднощі з ідентифікацією сторін угод, вразливість до кібератак, залежність від інфраструктури зв'язку, а також обмеження у сфері правового захисту користувачів у разі зловживань або технічних збоїв. Окремі виклики пов'язані з проблемами бухгалтерського відображення електронних грошей на балансі підприємств: на сьогодні не існує уніфікованого стандарту щодо їх обліку, хоча у вітчизняній практиці поступово формується підхід щодо використання субрахунку 335 для відображення залишків на електронних гаманцях [6].

У цьому контексті теоретичне осмислення електронних грошей не може обмежуватися лише технічними або юридичними параметрами. Йдеться про глибше розуміння їхньої ролі як носія вартості, суб'єкта обігу та об'єкта державного регулювання. Таким чином, електронні гроші постають як гібридна економіко-правова категорія, функціональна значущість якої вимагає мультидисциплінарного підходу до аналізу, моделювання та впровадження механізмів контролю.

В сучасних умовах підприємства дедалі активніше інтегрують електронні гроші у фінансові та операційні процеси, що обумовлене стрімким розвитком платіжної інфраструктури та цифровими потребами ринку. Так, широке застосування електронних грошей фіксується у торгівлі, сфері послуг, електронній комерції, мобільних сервісах і навіть у сплаті податків й комунальних платежів. Практичні кейси свідчать про успішну імплементацію електронних грошей українськими та міжнародними підприємствами. Так, нещодавній пілот від TASCOMBANK і Bitt із використанням платформи Stellar для випуску електронної гривні демонструє, як інноваційні фінтех-рішення можуть застосовуватися для програмованих виплат заробітної плати у державному секторі, peer to peer та merchant-платежів [7]. На міжнародному рівні eMoney Advisor скоротив час обробки платежів на 93 % завдяки інтеграції з billing-платформою Zuoga, що стало яскравим прикладом ефективності системи електронної оплати [8].

Підприємства можуть використовувати електронні гроші у трьох основних сценаріях: як засіб оплати отриманих товарів і послуг, як інструмент отримання доходу від продажів через власні гаманці, а також для трансакцій. Облік цих операцій передбачає необхідність деталізації аналітичного обліку на субрахунках, оформлення документів обміну між е-гаманець→рахунок, а також узгодження з податковими вимогами.

Застосування електронних грошей підприємствами в Україні вже сьогодні доводить свою значущість і ефективність, проте подальше впровадження

потребує уніфікації облікових стандартів, злагодженого взаємодії банківської і аудиторської практики, а також оновлення регуляторних норм від держави. Зокрема, перспективним напрямом розвитку може стати формалізація електронного обліку через центральні автоматизовані системи платіжного нагляду й розширення функцій субрахунків, що адаптовані до цифрової реальності.

Національний банк України (НБУ), Державна податкова служба (ДПС) та низка інших державних органів відіграють комплексну роль у формуванні прозорої, безпечної та справедливої системи обігу електронних грошей.

НБУ визначено головним регулятором платіжного ринку: він уповноважений встановлювати детальні вимоги до емітентів електронних грошей, стандарти безпеки, структуру електронних гаманців (включно з форматами IBAN), умови договорів зі споживачами та порядок розкриття комісійних зборів. До того ж, НБУ здійснює нагляд (oversight) платіжної інфраструктури, надаючи моніторингову інформацію і вимагаючи ідентифікацію користувачів відповідно до законодавства з попередження відмивання коштів.

У межах податкового законодавства ДПС визначена як контролюючий орган, що з 1 квітня 2023 року набула права зупиняти видаткові операції за поточними рахунками, відкритими в небанківських структурах, включаючи електронні гаманці платників (фізосіб-підприємців), якщо ті не повідомили про себе або мають заборгованість. Постанова КМУ № 888 від 22 серпня 2023 року розширила доступ ДПС до інформації щодо відкриття та закриття рахунків, обсягів руху коштів, зокрема на рахунках емітентів електронних грошей, і встановила штрафи за невиконання звітності. ДПС також отримала право здійснювати заходи примусового стягнення, арешту рахунків без рішення суду і доступу до банківської таємниці в межах формування своєї системи «Робота з боргом» [9].

Крім НБУ і ДПС, до сфери нагляду теж належать правоохоронні структури, Нацбанк, Міністерство фінансів, НАБУ та органи фінансового моніторингу. Вони залучені до контролю за кібербезпекою платіжних систем, дотриманням фінансової дисципліни й запобіганням відмивання коштів. Особливо важливим є дотримання Закону України «Про запобігання легалізації доходів», який накладає на емітентів обов'язок ідентифікації користувачів та забезпечення прозорості трансакцій [10].

Завдяки тісній співпраці, НБУ забезпечує функціональність, безпеку та технічну стандартизацію, а ДПС — фіскальний контроль, право і примус до звітності та інформування. Інші органи створюють додатковий рівень нагляду за законністю, безпекою та прозорістю обігу електронних грошей. Такий диверсифікований підхід дозволяє збалансувати інновації в платіжній сфері і державний контроль, мінімізувати можливості зловживань та зловмисних дій.

В умовах зростаючого обсягу операцій з електронними грошима держава стикається з низкою викликів, які ускладнюють ефективний нагляд і контроль за цим сегментом фінансового ринку. З одного боку, електронні гроші забезпечують гнучкість та швидкість розрахунків, сприяючи розвитку цифрової економіки. З іншого — створюють потенційні ризики, пов'язані з фінансовою безпекою, податковим недоотриманням, відмиванням коштів, кібератаками та зловживаннями з боку несумлінних емітентів і користувачів.

Серед основних викликів державного нагляду варто виділити технічну складність контролю за транзакціями, які не проходять через класичну банківську систему, особливо якщо мова йде про трансграничні платіжні сервіси або неперсоніфіковані гаманці. Згідно з аналітичними звітами НБУ, частка таких транзакцій залишається високою навіть після імплементації вимог до ідентифікації користувачів [11]. Додаткову складність створює фрагментарність правового поля – в Україні електронні гроші регламентуються водночас кількома законами, а також підзаконними актами, що іноді вступають у суперечність один з одним або мають прогалини у сфері обліку та оподаткування.

Іншою серйозною проблемою є недосконалість інформаційної взаємодії між державними органами.

Зокрема, відсутність єдиного реєстру електронних гаманців юридичних осіб та слабка координація між НБУ, ДПС та органами фінансового моніторингу призводить до дублювання перевірок, затримок у процесах арешту чи блокування рахунків, а також ускладнює протидію зловживанням у реальному часі. Крім того, законодавство поки що недостатньо деталізує процедури стягнення заборгованостей або арешту залишків на електронних рахунках, що відкриває можливості для оптимізації податкових зобов'язань.

У відповідь на вказані проблеми держава поступово посилює регуляторні механізми. Перспективним напрямом удосконалення контролю є цифрова інтеграція платіжних платформ до державних інформаційних систем, зокрема через платформу «Трембіта» [12] або податкову систему е-РРО. Це дозволить здійснювати автоматичний обмін даними між емітентами, банками та регуляторними органами, уникаючи ручної обробки звітів. Важливо також забезпечити чітке нормативне визначення електронного гаманця, його видів та допустимих операцій для кожної категорії суб'єктів, що сприятиме формалізації облікових підходів і мінімізує арбітраж у правозастосуванні (табл. 1).

Таблиця 1 Проблеми, можливості та перспективи державного контролю за електронними грошима

Проблеми державного контролю	Можливості удосконалення	Перспективи розвитку нормативно-правової бази
Фрагментарність нормативно-правової бази	Гармонізація законодавства за стандартами ЄС (PSD2, AMLD)	Прийняття нових актів щодо електронних грошей
Відсутність єдиного реєстру електронних гаманців	Створення державного реєстру електронних гаманців	Інтеграція е-грошей у систему е-РРО та податковий контроль
Слабка координація між НБУ, ДПС, Мінфіном, фінмоніторингом	Запровадження міжвідомчої платформи обміну даними («Трембіта»)	Впровадження електронної гривні як цифрової валюти держави
Низька швидкість обміну інформацією	Автоматизація контролю за рахунками в реальному часі	Міжнародна співпраця з платіжними системами, регуляторами і фінмонітором
Недостатнє технічне оснащення регуляторів	Модернізація аналітичних систем НБУ та ДПС	Формалізація методики обліку та звітності електронних грошей

Джерело: розробка автора

У середньостроковій перспективі очікується розширення нормативно-правової бази з урахуванням вимог директив ЄС, зокрема PSD2 та нової регуляції в межах Digital Euro Framework [13]. Україна вже взяла курс на адаптацію платіжного законодавства до європейських стандартів, що означає майбутнє запровадження принципів відкритого банкінгу, ліцензування небанківських емітентів за єдиними стандартами та посилення обов'язків з кібербезпеки та збереження персональних даних. Крім того, ініціативи щодо впровадження електронної гривні виводять питання контролю на якісно новий рівень: державна цифрова валюта може виступити як альтернатива або

доповнення до приватних електронних грошей з повним наглядом потенціалом держави [14].

Отже, ефективність державного контролю над електронними грошима залежить не лише від нормативного забезпечення, а й від технологічної здатності органів влади забезпечити прозорість, обмін даними та об'єктивність аналітики. Ключовими напрямками є цифрова інтеграція, правове уточнення, посилення міжнародного співробітництва та створення ефективної методології фіскального контролю нової генерації.

Успішне й безпечне впровадження електронних грошей у розрахункову практику підприємств потребує

не лише технічної готовності, а й належного нормативного, процедурного та облікового супроводу. У зв'язку з цим, формування практичних рекомендацій має враховувати як законодавчі вимоги, так і особливості внутрішньої фінансової архітектури підприємства.

Передусім, підприємства повинні забезпечити відповідність чинному законодавству. В першу чергу, лише ліцензовані установи можуть здійснювати випуск електронних грошей. Отже, підприємство має використовувати електронні гаманці виключно в межах дозволених платіжних платформ, які внесені до Реєстру платіжних систем НБУ. Для юридичних осіб є обов'язковим укладення договору з емітентом, який має містити дані про ліміти, умови обігу, комісії, строки розрахунків і захист персональних даних. Особливу увагу слід приділяти податковій ідентифікації: у разі здійснення платежів з використанням електронних грошей важливо, щоб контрагент був належним чином зареєстрований у системі ДПС, а транзакції відображалися в бухгалтерських документах та податковій звітності.

Наступним кроком є формування внутрішніх політик контролю та обліку операцій з електронними грошима. Ці політики мають охоплювати правила доступу до електронних гаманців, порядок проведення транзакцій, відповідальність за помилки чи шахрайські дії, а також механізм документального підтвердження електронних операцій. Для підвищення прозорості звітності варто впровадити внутрішній контроль у вигляді щомісячного звіряння між аналітичними записами бухгалтерії та виписками платіжних платформ. Наявність чітко прописаного регламенту операцій з е-грошима зменшить податкові ризики і знизить імовірність недостовірного обліку.

Особливої уваги заслуговує впровадження цифрових фінансових інструментів, які розширюють можливості підприємства не лише у розрахунках, а й у взаємодії з клієнтами, постачальниками, державними органами. До таких інструментів належать електронні інвойси, QR-платежі, мобільні платіжні застосунки, цифрові підписи, а також інтеграція платіжних шлюзів у CRM-системи. Наприклад, застосування технології API дає змогу об'єднати електронний гаманець із системою електронного документообігу, що автоматизує процес виставлення рахунків, обліку оплати та формування актів. Впровадження електронних розрахунків у поєднанні з системою е-РРО забезпечує юридичну силу операцій та відповідність податковому законодавству. У перспективі такі технології дозволяють підприємству працювати за принципами безпаперового офісу, підвищити фінансову дисципліну, зменшити витрати на

обслуговування транзакцій та підготуватися до майбутніх вимог щодо цифрової звітності.

Таким чином, забезпечення законності, внутрішньої прозорості та технологічної ефективності розрахунків із використанням електронних грошей має стати невід'ємною частиною фінансової стратегії кожного сучасного підприємства. Дотримання запропонованих рекомендацій сприятиме зменшенню ризиків та підвищенню конкурентоспроможності в умовах цифрової економіки.

Висновки. У процесі дослідження було встановлено, що електронні гроші становлять новітню форму грошових коштів, яка поєднує у собі технологічні інновації та економіко-правову природу вартості, що зберігається в електронному вигляді. Їх поширення є відповіддю на виклики цифровізації фінансового середовища та трансформації платіжної поведінки суб'єктів господарювання.

Законодавче визначення електронних грошей дозволяє розглядати їх як законний платіжний інструмент, що підлягає регуляції, обліку та контролю. Аналіз практики використання е-грошей підприємствами виявив широкі можливості оптимізації операційних процесів, підвищення фінансової мобільності та зниження транзакційних витрат. Водночас це вимагає підвищеної уваги до дотримання податкового законодавства, належного бухгалтерського обліку та прозорості фінансових потоків.

Нагляд з боку НБУ, ДПС та інших органів забезпечує базовий рівень контролю, проте його ефективність стримується фрагментарністю нормативної бази, технічними бар'єрами та слабкою координацією між відомствами. Для вирішення цих проблем необхідні гармонізація законодавства, автоматизація обміну даними, формалізація облікових процедур та розвиток цифрових інструментів моніторингу.

Рекомендовано, щоб підприємства впроваджували внутрішні політики управління електронними грошима, забезпечували належну реєстрацію транзакцій, використовували сертифіковані платіжні сервіси та враховували податкові наслідки всіх операцій. Інтеграція електронних грошей у фінансову систему підприємства повинна здійснюватися у відповідності до вимог законодавства і з урахуванням найкращих практик ризик-менеджменту.

Перспективним напрямом подальших досліджень є аналіз впливу цифрової валюти центрального банку (електронної гривні) на платіжну поведінку бізнесу, удосконалення аналітичних моделей контролю в реальному часі та вивчення крос-юрисдикційних ризиків, пов'язаних із глобальним ринком цифрових грошей.

Література:

1. Про платіжні послуги: Закон України від 30 червня 2021 року № 1591-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
2. Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б., Липський Р.В. Електронні гроші: сутність, класифікація та облікове відображення. *Ефективна економіка*. №6. 2019. DOI: 10.32702/2307-2105-2019.6.35
3. Батракова Т.І., Грінченко А.Ю. Проблеми та перспективи розвитку електронних грошей в Україні. *Економіка і суспільство*. №7. 2016. С. 702-706. URL : https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/118.pdf.
4. Постанова Правління Національного банку України Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними від 29.09.2022 р. №210. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text>.
5. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо платіжних послуг: Закон України від 12 січня 2023 року № 2888-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2888-20#Text>.
6. Фартушняк О.В. Поняття електронних грошей, їх класифікаційні ознаки та види. Сучасні проблеми управління підприємствами: теорія та практика – матеріали міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків – м. Торунь, 16 квітня 2021 року. С. 328-330. URL : <https://surl.li/ltzjlt>.
7. Ukraine Electronic Hryvnia Pilot Launched by TASCOMBANK and Bitt on Stellar. Stellar. URL : https://stellar.org/press/ukraine-electronic-hryvnia-pilot-launched-by-tascombank-and-bitt-on-stellar?utm_source=chatgpt.com.
8. eMoney. Zuora. URL : https://www.zuora.com/our-customers/case-studies/emoney/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення 30.06.2025р.).
9. Про внесення змін до Положення про Державну податкову службу України: Постанова Кабінету Міністрів України № 888 від 22 серпня 2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-2023-%D0%BF#Text> .
10. Пиріг А.В. Особливості державного фінансового контролю у сфері обігу бюджетних коштів. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. Том 4. № 86. 2024. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.6>
11. Регулювання ринку електронних грошей стане сучасним та прозорішим. Національний банк України. 2020. URL: https://bank.gov.ua/ua/news/all/regulyuvannya-rynku-elektronnih-groshey-stane-suchasnim-ta-prozorishim?utm_source=chatgpt.com.
12. Система електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів Трембіта. Дія. URL: <https://se.dii.gov.ua/trembita>.
13. Digital euro. Finance. European Commission. URL : https://finance.ec.europa.eu/digital-finance/digital-euro_en
14. Про е-гривню – цифрові гроші Національного банку. Національний банк України. URL : <https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia>.

References:

1. Verkhovna Rada of Ukraine. (2021). *About payment services*. № 1591-IX. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.
2. Mokiienko, T. V., Pryidak, T. B., & Lipskyi, R. V. (2019). Elektronni hroshi: sutnist, klasyfikatsiia ta oblikove vidobrazhennia. *Efektivna ekonomika*, (6). <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2019.6.35>
3. Batrakova, T. I., & Hrinchenko, A. Yu. (2016). Problemy ta perspektyvy rozvytku elektronnykh hroshei v Ukraini. *Ekonomika i suspilstvo*, (7), 702–706. Retrieved from https://economyandsociety.in.ua/journals/7_ukr/118.pdf.
4. National Bank of Ukraine. (2022). *On approval of the Regulation on the issuance of electronic money and the implementation of payment transactions with them dated 09/29/2022*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text>
5. Verkhovna Rada of Ukraine. (2023). *On amendments to the Tax Code of Ukraine and other legislative acts of Ukraine regarding payment services № 2888-IX*. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2888-20#Text>
6. Fartushniak, O. V. (2021). Poniattia elektronnykh hroshei, yikh klasyfikatsiini oznaky ta vydy. In *Suchasni problemy upravlinnia pidpriemstvamy: teoriia ta praktyka: Proceedings of the International Scientific Conference, Kharkiv – Torun, April 16, 2021* (pp. 328–330). <https://surl.li/ltzjlt>
7. Stellar. (n.d.). Ukraine Electronic Hryvnia Pilot Launched by TASCOMBANK and Bitt on Stellar. https://stellar.org/press/ukraine-electronic-hryvnia-pilot-launched-by-tascombank-and-bitt-on-stellar?utm_source=chatgpt.com.
8. Zuora. (n.d.). eMoney. https://www.zuora.com/our-customers/case-studies/emoney/?utm_source=chatgpt.com.
9. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023). *Pro vnesennia zmin do Polozhennia pro Derzhavnu podatkovu sluzhbu Ukrainy: Postanova № 888 vid 22 serpnia 2023 r.* <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/888-2023-%D0%BF#Text>.
10. Pyrih, A. V. (2024). Osoblyvosti derzhavnoho finansovoho kontroliu u sferi obihu biudzhethnykh koshtiv. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya: Pravo*, 4(86). <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.86.1.4.6>
11. National Bank of Ukraine. (2020). Rehliuvannia rynku elektronnykh hroshei stane suchasnym ta prozoryshim. Retrieved from https://bank.gov.ua/ua/news/all/regulyuvannya-rynku-elektronnih-groshey-stane-suchasnim-ta-prozorishim?utm_source=chatgpt.com
12. Dii. (n.d.). Systema elektronnoi vzaiemodii derzhavnykh elektronnykh informatsiinykh resursiv “Trembita”. <https://se.dii.gov.ua/trembita>.
13. European Commission. (n.d.). Digital euro. *Finance*. https://finance.ec.europa.eu/digital-finance/digital-euro_en
14. National Bank of Ukraine. (n.d.). Pro e-hryvniu – tsyfrovi hroshi Natsionalnoho banku. <https://bank.gov.ua/ua/payments/e-hryvnia>

